

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ser[m]ones de septe[m] viciis criminalib[us]
eoru[m]q[ue] remediis magistri Pauli Wan theosophi et
co[n]cionatoris Patauiensis eximii**

Wann, Paul

[Augsburg], 1517

VD16 W 1186

De Co[n]te[n]t[i]o[n]e aduocator[rum]. Ser. XX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30065

Bermio

xx

Alio loquitur a quod ipso non cogescuntur: in loco precepit defenduntur. propter in leis litigia iugantur cum quod negant aut affirmant. Nec ibi. Iste non est modus scientie misericordie ecclie; quod soleat in paci unitate vivere; non in scientie et emulari. Et per scriptum habet de cetero episcopos et preceros in ecclie: quod scientiam in sacra religione: ut videtur inuenire apostoli. scilicet ad Corinthus. I. Si quis videbat scientiam eam iterum vos: nos raleamus? si fuerimus non bene? nec ecclie dei. q. d. non pertinet ad membrum ecclie: quod se ab aliis ex leui causa et ad eos non pertinet soleat per scientiam dissimilare. Item enim facilius contumelias insidiales: quod quasi in minutissima re soleat scientiam magnas mouere. sed eo vero lana caprina sit mollior quam ovina: ut nobilior sit canis quam porcus: ut melior bos quam ceruus: ut sic aliis proprietas facient factus. De aliis ait Horatius in libro eiusdem. Natura ruribus de lana sepe caprina. Et sic ruribus de calibus iuribus se iuadunt mortuo pugnare et gladiis versus ad eum fusionem sanguinis. Quod enim periculosis est scientiam edere solis ruribus. Unde Qui. iiiij. merito. Tunc est scientiam edere reprobis quam pugnare manu. Talem scientiam de re nulla reali habebit. Propterea. vbi dicit. Ne scientias adiutorias habent incolas frustra: cum ipse tibi nihil malum fecerit. Adversari incolasque per vim recitationes deficiunt: ad se non pertinet ad praecepit oportet se tenendo ponere cum ille nihil male sibi fecerit: quod nihil ad eum illud quod resulit. Ultimum non est scientiam edere cum deo oportet. Ille namque cum deo scientiam: quod cum in iurisdictio vestrum pauperrime veneratur: cum cur deus promiserit quodcumque. cum le iustus et nihil de deum fecisse credit: cum quod clavis meruerat. sic ergo quasi in ratione est. De quod scientiam est Job. xxvij. Adiutorias deum scientias quod non ad oia ruriderit tibi. Supradictum ergo. xxvij. moysi. ait. Afflicti cordis spiritus est: ut in omnibus quod appetit cum duci rex ordinem sentire: si fieri possit: cur ita vel leta non sit de his vocibus sibi ruriderit vellet: ut deus de cuncta regna percutiat rurales rurales et recognita ratione ruriderit. Hoc ibi. Sed sic scientias fortius facit quod deus per scripturam sacra sufficiens sibi ruriderit. ut si certe carnem carnis cam qualitercumque ad Paulum accedat. Sufficiens tibi gratia mea. nam deus in iurisdictio perficit te. ut per te. q. d. ad Corinthus. xij. Ecce Hir. subiungit. Ut si sibi scientiam de malo non existat: si flagellari sentire: causam inuenire de cetero naro: de quod dicitur Job. ix. Neque habet peccatum neque paratus est: sed ut te deus manifestetur in illo. Et in libro Job q. d. propter peccati malicie: sed propter sui maiorem gloriam fuit flagellarum. Et quod non in atredes sed deus scientiam non destituerit: libetare quodlibet eum libavit praetibis: et in futuram gehennam rediget. Nam in furore iura lacedemoniorum libertas scientiae cum eo quod eum manumisit. Autem scientiam perdit: et propter ingratitudinem in magnam futuram redit. Sic ergo per gratiam et scientiam de futuritate peccati futuram manumisit a deo: si flagellares a deo remursum murat cum deo meritorum perditur in peccato relabens et futuram quam prius habuere incurrit. De calibus de Neemias. x. Reuertuntur futuram quam per scientiam Rursum sed cum deo coetendit quod bono ope quod habet de die non sibi sed suam gloriam querit: hic si in exercitu iudicio posset ad rationem fuerit ratiōne dēnādū deo

cui siuriā fāc nibil rfidere posit; qz siuste se p̄tē
dissē i p̄pā p̄fici respicit. **Hoc** Job. ix. c. innuit
di. Nō iustificat hō p̄pat dōsi p̄cederit cu eo
n̄ posit ei rfidere vñ p mille. Qd tractās Gre.
ix. mo. ait. Lū do p̄cedere ēn̄ ci feribyere; l̄ si
sue h̄tus, gl̄ia arrogare. Qui iḡi cu deo au
ctore p̄cedit; vñ p millerñder en sufficit; qz q
de p̄fecōe se eriḡi; b̄ie se bñ yuēdi modū n̄ i
icū ondit. Unū qz p mille rndere nō possum⁹.
qz cu de bōe vite p̄fecōe extollimur. hanc nos
n̄ ichoasse mōstram⁹. **Hec** Gre. **T**ertio cu
do p̄cedit q voluntate signi q vlt oes boies salz
uos fieri; p̄ trāgōdīa n̄ p̄ceptoz p̄ siloz cri
mialt ḥ deū p̄cedit sic oes q mortalit p̄ceat & d
liquit ḥ deū p̄cedit tēdūt; sic d̄ eis sb noie p̄l̄
isrl̄ d̄ Hier. viii. Bueri⁹ e p̄pls i hierl̄ auersi
one p̄terios, nemo qd bonū ē loḡ, null⁹ q̄ cōs
verat a petō dō. Et iō iust⁹ p̄nti vita p̄ prem
prū p̄ceptoz ei⁹ cu eo p̄cedit. l̄ ea obvñad; ei⁹
se mādar̄ obteparz sue voluntari sihi nota se
zformar; ne ecōra de⁹ eū iudicati p̄cedat; di
ces i corz suo illō Job. xxiij. Nolo m̄la fortitu
die p̄cedat me cu, ne magnitudine mole sue me
p̄mat. Luateq̄ q̄ libz ne isto triplici mō̄deū
p̄cedat. l̄ p̄ sibi illaci fm̄ murmuracēz; p̄ sibi dari
vſurparoz; z p̄ d̄ mādar̄ trāgressi dōs. qz q̄ sie
cu eo p̄cederit dño rndebit; q̄cē bēbit. **Unū**
Job. xxxix. Nūqd q̄ p̄cedit cu do rāfacile p̄q̄z
sc̄te; v̄tq̄z q̄ arguit deū d̄ iñdere ei. Debz iḡi q̄
libz sibi vidre ve cl̄i mō velit cu do p̄cedere; si
finali iudicio d̄siderat cui eo eternali gaudere.
Qd gaudiū n̄s q̄cedat dñs n̄ Jesus ch̄is in
seclā bñdice **Amen**

De Lectoris aduocatorum Ger. xx.

Linguā nullus hoiz
dominare p̄t. Iac. iij. In p̄cedēb̄o
mōbū audist̄ s̄ sexta filia ianis gl̄e-
vix d̄j̄ctiōe; Quid sit x̄cō: q̄d mōis fieri b̄z
q̄re sit fugiēda: t̄ q̄ mala sequāt̄ ex x̄cētiōe. Et
p̄n q̄ n̄ sit x̄cēdēdū cū sex pl̄omis siue sex gene-
ribū hoiz. Nūc p̄n vidēdū erit i sp̄eali d̄ x̄cētiōe
advocatoz. q̄nca mala ex illa seqñt̄. Nā r̄i iux-
t̄bū apl̄i i th̄cāre ois l̄ guia huana i h̄ mō sine
d̄ sp̄eali aduocatio n̄ possit dōari. Et sic cuius
liber hois ligua illō possit intelligi. i hac mortali
vita. n̄ sp̄eali b̄ v̄x ē d̄ liguo aduocatoz q̄ in
domabilē: ve parebit. Et iō p̄mo dicere icendo
paticia d̄ expositiōe boz̄ th̄cās. Et cādē i sp̄eali
d̄ aduocati: q̄b̄ rebs assilari valeat iux*terē* do-
ceoz. Pro gr̄a B̄ u ma. Lingua nullis hoiz do-
Circa p̄missa s̄ba th̄cāt̄ ē (thare p̄ ybi s̄.
notadū: q̄ apl̄s Jacoby p̄missit b̄va th̄cās hāc
mūz di. Dis nā bestiaz̄ z voluez̄ z serpēt̄ et
x̄ceroz domiñ z dominia sūta nā humana. Et
ubinfere. Lingua ā sit huana null⁹ hoiz do-
nare p̄. i. regeri q̄n aliq̄ mō labat̄. Et b̄ p̄pet-
re r̄t̄os q̄s tāḡ apl̄s Jacoby vbi s̄.
Pro p̄ hois ip̄fec̄os. Et ērō cal̄. Quib̄ bo n̄llo mō
ffedit b̄ ḡfēct̄ ē vir. s̄z null⁹ ē oīno p̄fec̄os i hac

De Cōtētione adiūcator̄

vita. ḡ r̄c̄. Sc̄da r̄xpc̄ ligie inq̄erudinē q̄ ip̄a
ē iquerū malū: vt d̄ apl̄s: v̄l̄ q̄ ad m̄l̄ta se exten-
dit. v̄l̄ q̄ d̄ malo i malū transit: pura a 2ucijs
ad scurrilia: a scurrilib⁹ ad derractiōes: 2 sic de
alij⁹. Tertia r̄o c̄pp̄ ei⁹ pl̄eirudinē. Cñ d̄t apl̄s
q̄ lingua ē pl̄ea veneno morefero. q̄r ve d̄ gl.
ibid. Lingua moreveneno f̄pit: d̄ vno p̄ct̄ i ali
ud trāscūdo. Ist̄d venenū occultaſ sub specie
olicuſ⁹ b̄oi. sic faciū illi q̄ inficiūt boies alij⁹
veneo. Hoc at̄ p̄cipue apparet i liguis maloz⁹
aduocator⁹: q̄ suis liguis falsitate ſ et iuſticiā ſb̄
specie p̄itaz⁹ iuſticie defēdū: et ſic ſub inelle
venenū porrigūt: 2 ſic diuices 2 paupes: nobi-
les 2 ignobiles ſenes 2 iuuenes: viduas 2 pu-
pillos m̄l̄tispl̄r grauāt. P̄t̄ ill̄d: q̄r cox: iuſticio
n̄ ē d̄ncipaliſ ad h̄ vt fiat iuſticia ynicuiq̄. S̄v̄

Lingue vicāt, siue cā eoz sit iusta siue iusta rē. **C**o
triplexcōta dītōes ligūt̄res. P̄tio q̄r̄ elata t̄ tenuis
ditio ad p̄siciēdū sō: desvicioz de corō p̄fessione.

Sed oꝝ ē i būido loco: p qd docemur q̄ d faci
li labimur p̄ lingua. Faciliꝝ ei bō cadir i via lu-
brica. Tercio q̄ ē i ore clusa: ad ondēndum q̄ d
bū i bon̄ custodia, p̄t eī noxiuitatē. sicut leōes et
būia aliaſ ferocia i cludunt̄ ne noceat̄. sic Ma-
ria ꝑgo pauca loq̄bat̄. Ut nā lingua q̄si dupli-
ci muro clausit̄. l. osse i carne. ad scandū q̄
dupl̄ hō se examinare d̄ anq̄s loq̄t̄. P̄to an sic
licit̄. sed oꝝ an sic expedit̄ v̄l̄ uile. E t̄ iste ſue
duc̄t̄ y q̄s fino bois d̄ trāſer: b̄z ill̄ p̄. Di-
xi custodiā vias meas ut delinquā in lingua
mea. Posui ori meo custodiā cū ſiſteret pcc̄
eat̄ aduersum me. s.p̄ p̄tentiōem.

Est igit̄ p̄ncipal' sc̄o 2fiderādū q̄ aduoca-
ti sign̄t mali q̄ maḡ q̄n̄t victoriā aut pecūniā
v̄l fauore q̄s iusticiā / s̄ file's plurib⁹ reb⁹ ex q̄
bus eoz malicia cognoscit; ut p̄z infra

Advocati sunt

Sicut lingue egrorates

Prius adiudicati rectioni et cauclibili cauifidici
fidei causa litigates. Propterea ei canum est laeta

¶ nec eales litigares proprias etiam etiam
re et litigare: et per uno osse itra eos piecero mordet.

re et selacerare. iux illud: Dū canis os rodit: so-

B Pro aduocaciō et cōfessō et cauētō causidicē
ſe ſic canes litigātēs. Prōperas ei canū ē lōtrā
re et litigare: et p vno oſſe iſtra eos pīcētō mōrde
re et felacerare. iux illō: Dū canis os rodit: ſo
ciū quē diligit odit. Sic causidicē aduocati u
ſtrepitiū iudiciū p vna cō pingui taq̄, p oſſe me
dulloslo aleſat et litigat. Et qd p viā iuris bīc ne
quunt: fmōib⁹ iſfectiū ſunt: ut vñ⁹ aleſet pos
ſie ad paſſionē pūocare. et ex fmōe paſſionarō
iſcētōeſ ſuā pſeq̄ et reporzare: et ſic os cāc ſue ra
peret bīc, recrē ſic cāis oſ hībi ſore et ad irā p
uocat⁹: os dimittit cadere: et ſe pūocat̄ cupit
mōdere. Un Iſid.li.iij.de ſu.i.bo.c.lx. B̄ nro i
q̄ ſorēt̄ eloq̄ntā caninā faciūdā nūc p̄babat̄.
eo q̄ causidicē i certamib⁹ cāz omiſſis q̄ agnō
veluti canes aleſut̄ ſe lacerat̄: iuraq̄ cāz ad i
uriaſ cōmūrat̄. Hec ibi. Un⁹ ei aleſet ad irā p
uocat̄: ut oblit⁹ ſuī aliqd̄ ſuī ſue iſcētōi p̄pōat̄.

q̄ ip̄edit traūm ne possit discernere vex: vt de
Latō. q̄ h̄ito facillime triūphat. et sic p̄ modū
cāis vn⁹ altez irriterat. Et q̄r t̄les canis aduoca-
toz. q̄ se iūriāes virare iudicij ip̄editur. Jō bz i
stiruēoz eccez e bz. p̄cessū moralis ph̄ie p̄ iudic-
ces iustos admittēre i iudicio n̄ s̄. Un. iiij. q.
vii. i.c. Infans. circa mediū bz. q̄ aduocat n̄
p̄b̄is v̄bis s̄z rōnebz litigare. Et Aris. q̄. thef.
oñdīte q̄ iudez n̄ d̄z i iudicio fmōes passiōnales
ad irā z odiū. puocatiōs admittēre. tu q̄ iuñ
dicū pueretūt q̄ ordinē iudicij tollūt. tu q̄
z ip̄mētes ad ap̄positū s̄. vt eñ oñdī Egidi⁹ de
regi. p̄nci. iij. pre. q̄. c. xxj. Un. ibidē d̄: q̄ par
res passionēdo iudice faciūt ei apparere aliquid
iustū aur iustū qđ n̄ ē z̄. Per bonū ḡ iudicē
t̄les canim aduocati repellant. iuñ illō Apoç.
xix. Foris cāes z venefici et ip̄dicī [Lanes.]
1. q̄ bonos aut q̄ vitare v̄l iusticā latrātes [et
venefici]. i. iudicē veneno plēt z̄. t̄les ei exclud̄
dūt a regi celoz. Hec s̄t q̄ dixi nūc z dicetur s̄u
dixi z dicā de mal̄ aduocati z causidic̄. Nolo ei
p̄ b̄ offēdere bonos. q̄ vitare z iusticā ordīe iu-
ris q̄n̄t: z paupez causas fidelis p̄curat. s̄ ne
scio vbi sint. ¶ Scdo t̄les aduocari siue cauſi
dici s̄t sic ran̄e garrulātes. Si c̄ i ran̄e tota die Exēpli
clamat z coazat z sine rōne garrulātes sic v̄b̄os Rana
aduocari: in derōc nec de ure curat. s̄t se p̄t̄i garrulā-
is fmōbo agitāt: curātes em̄ v̄ba colorata/ nō siue coaz
virati im̄pa. Et sic ran̄e ip̄udenſ q̄buslibz p̄nt̄ rāns

bus clamari: ita illi sine fecundia cora oībꝫ q̄ntū
cūq; male habebat garrulitatem: ut de Ang. i qdām
scr. Nihil ict̄ ipudēt̄ garrulitate aduocatoꝫ
q; garrulitatē auctoritatē puerat: et pari ad lites
et ha iefficacia conat. Itē sic rana nisi clamaret se
priore nequente ita illi v̄bis plēt̄ et viritate vacui
sine loq̄ctate eē n̄ p̄nt̄. Et n̄ solū i iudicio scela
ri h̄z sp̄uali pl̄mū hec ɔ̄tingunt̄. Un̄ Bef. i. l. 8
zidice. ad Eugenio. Uel bō aduocatur aut rūpe
tur aut loq̄t̄. plēn̄ et fmōibꝫ coartat et sp̄us v̄t̄
sui. clurie et sicut auditas q̄bꝫ mōis iactet vārā
tes. et bira opportunitare loq̄ndi pfert noua et ve
tera volat. Inic̄ resonat et̄bꝫ apullosa: infrogā
tē puerat: et q̄ret̄ n̄ rūder. De illi ranis aut Orige.
i originali traccas illid Leo. viii. Percurta omes
termios tuos ranis di. Rane inq̄t̄ signe clamato
rosas aduocatoꝫ allegatiōes: q̄ mani et inflatio
modulamine velut ranaz sonis et canis latraz
tu deceptricis fabulas itulerunt̄. Ad nihil ei v̄t̄
les sūt̄: nisi q̄ sonū vocis ipobis et ipozemis
clamoribus reddūt̄. Necibi T̄k̄o p̄ iudices ex p̄nerra
pellī debet. h̄z illi eosde diligunt̄ remunerant̄ libo. i. l. se
fouēt̄ et pmouēt̄: iūf̄ p̄s. cīt̄. Edidit fra eo eret̄ loc
rū ranas i p̄nentialibꝫ regū ipoz. q̄bꝫ mōi v̄bo siue cas
siā in curijs regū et p̄ncipū coꝫ secretarij exi meritis
stūt̄: et vicinū locū circa magnates possident. D
Et sic iusticia claudicat fere v̄bꝫ. ¶ Tercio
bmō aduocati si sicut libe p̄dēt̄rētes. Sunt ei li
gue aduocatoꝫ ve lingua turcine vel scatere:
q̄ mox ad illā partē v̄bi plus est pecunie. t̄si su
perexcrescit obol⁹ i p̄dēt̄re / solerse incliare. ¶

Bermio

xx

dato q ad vnā pē pēdeat: statim tñ si mai⁹ pō
dus pecunie i pē alterā apponit: p̄tin⁹ illuc in
clina. Sic reuera mali aduocati et causidici
q̄uis s̄it p vnā pē quenti et ad eā defendēdā
retetis p̄ alia offerat maiore pē auri v̄l argē
ti: statim ligua suas ad illā quertur: t̄ a p̄ i
q̄ fuerū le auertur: qd̄ si force timore aut vecchia
dia v̄l x̄fusio facer̄ n p̄ne. dicut tñ pari p̄ quā
sue ɔduci. Ecce illa parva aduersa rātu v̄l tan
ti mibi obculic z̄c. et p b̄ eā pē ḡuorib⁹ expēs
et mercede taxat. Imo aliq̄ cū rogan⁹ p̄ pē mis
nushabēt̄ eis dare: vt p ea v̄bi faciat. dicut se
p̄ductos p̄ alia q̄uis nō sit vex. sed io b̄ fa
ciū: q̄ sp̄erat se p̄l⁹ habituros ab alia p̄. Alij
dicut. Ego nō facio z̄ istū z̄c. et tñ si pecunia no
rab̄l̄ eis dare: ip̄i facer̄ z̄ quēcūq; etiā z̄ chri
stū. Ira ut ad l̄ram bñ v̄ficeat̄ d̄ eis illd̄ Ecēs. x.
Pecunie obediunt̄ oia. ¶ Quarto mali adu
ocati et causidici sūt siē p̄theon semurātes. Pro
theon i domo solis de⁹ dubi⁹ v̄l ambig⁹ dice
bat. q̄r nō fuit deſinatae figure: s̄ subito i di
uersas figurās mutabat̄: fm̄ Qui. q̄. metamor
phi i p̄ncipio. Hic p̄theon cū deberet sup̄ aliq
z̄lūt̄ v̄tace diceret: si diu i cädē forma se soli⁹
tus fuit zeinere: s̄ subito trāſformar̄ disparu
it: nisi cū albiſ funicul⁹ vince⁹ fuit: et tūc i cädē
forma pm̄atisit: vt d̄t Qui. i. fati. Sic aduoca
ti mali cū sup̄ aliqui⁹ cause nezocio z̄luln̄t̄: se
dubi⁹ et abigni⁹: vt z̄ ulens nesciat ex q̄ p̄t eos
adūtere debear̄: nisi alb̄ ligent̄. i. argēteis funicul⁹
et irreciant̄: vt de Elinad⁹ li. q̄. Et i v̄bi p̄boz.
c. xxvij. legis. Demosthenē phm̄ dixisse. Laus
dicoz̄ ligua dānifica ēnisi. eā (ve dici sole) funicul⁹
nib⁹ argēteis vincias. Je mali aduocati se mu
cat ve camelion. Nā ut de Isid. xij. li. c. fm̄. c. q̄.

Camelio. mō argenteis vincial. Ite mali aduocati se mi-
cāt ut camelion. Nā ve de Iis. xij. li. c.ym. c.ū.
Lamelion ē pūa bestia varijs coloribz resp̄sa.
cūp̄ corporisculū ad colores q̄s videt facillime
variāf: imo ad statu vēti se variat z colore mu-
rat. ve de Arist. li. d. aīalibz. Et ē dīcta camelion
eo q̄ camelī z leonis similitudinē bz. Si reuera
falsi aduocati ad flarū p̄missionū statū mutat
colorē sñier: z ad peccati sp̄screbēs bñt alia cordis
faciē z intēcōez. **C**quito mali aduocati s̄ ut
Lacū vulcani fili⁹ fraudulēnt
i qdā antro hītanter: z boues Hercul' furar⁹ in
antz erapit. z ne peip̄t auersis vestigis intro-
duxit: z fumū maxim ne videre fecit. z sic p̄les
boes illusit: z boes subrep̄tos celauit. quem
tñ finalē Herclēs d antro extraxit: ve de Qui.
ix. meta. fabula. xij. Et cāgit Boe. d. sol. phic.
li. iii. meteo xl. d duodeci hercūl' labozib. labo-
re. x. Sup̄ q̄ de s. Tho. i. cōmēto. q̄ Lacus fuit
mōstz cuonēs ignē p̄ os. cui⁹ p̄i fuit vulcan⁹.
Māebat at cāc⁹ i mōte auētimo: spoliāl z occi-
dēs boes: z furto plūmū istisēs. Lū at hercules
vēiret d hispāia: duces secū mōlos boues. La-
cus qdā boues hercūl' furabat z traxit eos in
antz. suū retroz iuz p̄ condas ne furtū paceter.
Lā aūt hercules queret boues: p̄ mugitiū vni⁹
bouis puenit ad antz. Laci. q̄ extracto ipsum

inserfecit. *Lec^o* ille ē mal^o aduocat^o; q^o sē m^o an^o
tro caueclay abscondit. et fumū hōbōe pertudie
emittere. et auersis vestigia. i. p^otrariis iuris alle
gatiōib^o. et turbi ad p^otrariū allegat^o; boues. i.
pecunias q^o tali arte adq^orit finalis introducī
ne aduerti possit. quē hercules. i. bon^o iude^o fi
nalis dēphēdīt ex clamore et mugitu boum. i.
paupe^r v^l bimō pecunias aduocat^o offerēt.
Talis ā aduocat^o inuadit alieā. Et iō obligat
ad restituicōe ei^dāmī; q^o p^otra iusticiā q^o ei^dā au
xiliū p^o alēa incurrit; ve de s. Thom. iij. q. q.
lxix. ar. iij. q^o veinā mkti aduerteret q^o sic aduoc^o
cādo vnā p^oiu inuiste grauāt; et n^llam de b^o si
bi p^osciam formāt. Jō de Amb. i. qdā fmōe. Re
cre d^r aduocato recde q^o recepisti; q^o p^oirare
feciſti; iniugari affuſti. iusta cām opp̄lisiſti; iuſ^r
dicem feſelliſti; et de falſitate yicisti. Detali d^r
Job. xxvij. q^o ingredit^r latribulū ſut^r; et i antro
ſuo morabit^r. In antro ſuo morat^r; et occulē
maliciā q^o aduersario nocere p^o in mēte abſcon
dit. De q^o ait Greg. vii. moī. De iſto antro pau
pes ſatagit ſpoliare; dū eoz cauſas inuiste op̄
p^rmit. Un^r i ps. Inſidiat^r ſabſco. q^o leo ſpelū.
ſua. Inſidiat^r vt rapiat paup^r; rapere paupe^r
dū acerabit eū. q^o ad l^lam i p^oincipio caue atra
bie falſis p^omisiōib^o; et pecunias c^ollantib^o diſ
micei eū ſpoliatuſ et nudū. et ſte de rapiniſ pau
pe^r replete ant^r ſuū. Un^r Nas. q. Implevit p^r
da ſpelicas ſuas et cubile ſuū rapina. *Sen* G
tro et vltio mali aduocari ſuē ſiē lingue egro^r. Exempli
races. Un^r d^r Bartho. de p^orica. rezy. li. v. ca. de
lingua. q^o est gen^r qdā apostematis noſcēs in
lingua; q^o voc^r rana. eo q^o ſiē rana ſuſub
lingua; et vſu aufert lingue; vñ et ab effectu vo
caſ rana mura. Sic reuera aduocati falſi qui aduoca
mercede accipiunt ut iā ſileat et nō loquāt^r ra; et falſi in
nā mura icurruſ; q^o cū p^oe ſint loq^rceſ accepta currunt;
mercede obmureſt. ſi de Demosthenē legi^r rana mu
i vīgi p^obor. c. xxvij. L^l legati millesenoz veſtam,
niſſent athēnas coaz iudice cām acturi. et adu
uocatos adduxiſſent. p^o ſua cā i iudicio locutu
ros: Demosthenes p^o alteri^r cā illis restituit. ad
que in crastino venieces et rogāces vt taceferet; et
xp̄ b^o pecunia tradiderit quā perire. Postera
die cū res agi deberet ḥ Philippū regū maces
donūz et petere et ſenatu athēn. i. patrociniū; leg
ato ſimulara iſfirmitate decubuit. et hīs q^o ad eū
venerat^r r̄ndit ſe pati morbiſ ſquinātie et p^otra
illorū loq^r nō posse. L^l ui a qdā de nūcījs r̄nſum
ē; certe ſquinātā n̄ patet; ſ^z arginātā. i. cupit
dirat^r v^l ſimulatiōeſ. Et b^o ipē poſta ſi celati^r
ſi glē ſue aſcripſit. Nā cū finita eēt cā Aristot^o
dinē fabulaꝝ aucoꝝ q̄ntū mercedis et agez
accepiliſ ſtrogafſet; ſe recepiffe calerū r̄ndit.
Ego inq^r vt tacerē pl^o accepit. Et ſbiunxit. Iea
cauſidicoy lingua dāmifica ē; niſi cā vt dici ſo
der ſumib^o argētēs vīcias. Et ſic apd aduocatos
ſilētū venale ē. Et iō a galli^r noctū accepit lib.
vi. c. xiiij. eandē rangens historiā narrat; q^o euz
Demosthenes pecuia vt taceret accepiliſ ſi cra

De aduocatorꝝ fraudulētia

stino cū paduersarios pereret ut h̄ eos nō p̄o
ciniū ferret: lana collū t̄ ceruicē circumuoluit: ad pp̄lm. pd̄q̄r: t̄ finatē. i. squinātiā pati: ac sic
pera millef eos nibil posse se loq̄ astruxit. Itēz
Ez̄plū Marcialis li. epigrāmatū: de qdā aduocato
noī Elius recitat. q̄ dū nō fuit p̄duc̄r in cau-
sa statim se op̄osuit: r̄ sic alios lingua suā re-
dimere coegit. Sobleat ei ille Elius dicere: q̄
nūq̄ accip̄t pecunias p̄ aduocatō. Et cā fu-
it: q̄ nemo voluit eū p̄ actiōe causar̄ cōducere.
B̄ ipē sc̄is sp̄ se causas agentib⁹ opp̄osuit. vt
cū sc̄iam nemo emis: verbor̄ tñ emerit silen-
tiū. Q̄ q̄ties r̄p̄b⁹ nr̄is b̄ accidit vt aduocati t̄
causidici nō p̄ducunt pecunia accip̄t: ne alī p̄
riū loquunt̄. vel si forte loquunt̄: p̄ducunt̄ tñ p̄
cio vt loq̄ndo ea q̄ necessaria forēt omittat t̄ sic
partē sua cām iusta/ spe maioris stipēdi a p̄e
aduersa pdere faciūt. Quoties erit p̄tingit vt
aduocati tales nolint p̄duci in iudicio h̄ poten-
tes vel h̄ eos a q̄b̄ fauore aut luc̄ se cōseq̄ spe-
rat. Sic p̄q̄t quō aduocati assimilat̄ se reb̄
pp̄ suas fraudes t̄ astutias q̄s h̄nt in dānu se
pe pauper̄ t̄ h̄ iusticiā. Lū at (vt a p̄ncipio di-
xi) null⁹ hoīm linguā suā domare p̄de/ nisi dei
speciali grā t̄ adiutorio. Rogem⁹ deti q̄tū no-
biā miām t̄ grām largiat̄; q̄ linguas nr̄as cō-
pescere t̄ in bōa custodia ne peccem⁹ t̄ ip̄m of-
fendam/ donet: vt sic custodiāt rande in et̄na
beatitudine cū oībo scrib̄ linguis nr̄is dei eccl̄
halis laudare valeam⁹ Amen.

De aduocatoꝝ fraudulētia
Sermo. xxI

Este quod iustū
ē psegris. Deut. xvij. In pcedēti ser-
mōe audistī peditōes malorū aduocatō-
torū; et causidicōe ex cōpaciōe aliaꝝ rex; et p b-
fraudē eoz. S̄qꝫ sepe aduocati et causidici iu-
stas causas assūptas viciose et iniuste psegrū.
Io nūc vidēndū erit q̄bō mōis aduocati delin-
quāt n̄seruādo debitū ordinē iuris et iusticie.
peruenientes pcepto dñi p Moylen famulū
suū dicēt: Juste qd̄ iustū ē psegrī vbi s. Pro
graue maria. Juste qd̄ iustū ē psegrī vbi s.
Clara hec vba rhēmat̄ est notandū q̄ i cau-
sis allumēdīs q̄libz aduocat̄ pmo et pncipalibz
dz attendere an sit cā iusta vel iniusta. Prio si
aduocat̄ assumit et defendit cām iusta / nō pec-
car. fūdo salte ordinē debitū ad iusticie cōple-
mentū. imo tenet psonis paupibz et miserabilibz
Miseribz subvenire. qd̄ si nō facit peccat̄. Qd̄ oñdi
paupi p̄ tripli. Prio auctoritate Ambrosij li. de bñ
tenet fūcōs sic dicēt. Grandis culpa ē si te sc̄iēte fide-
duoca lis egat. si sc̄ias cū sine sumptu ec et famē co-
us sublerare. crūsan ppeti. q̄ egere erubescit. si in cām
cederit. aut capiuita suorū. aut calumniae et
nō adiuvies. Ergo grandis culpa ē iuris perito
psonis miserabilibz iuris p̄sili et aduocato sb
idēcōrū occurrēt et p̄cēt p̄ardēmū p̄fāre
Etū duo pēcūne paupes: et ambōz paritū pē-
fū. pdēst̄ pl̄ illi obligō q̄ sanguine sibi aut aſ-
finitate iūcēt̄. Ul̄ ex alia cā vrl̄ illi succurret̄
et videt̄ fm̄ recēt̄ rōnē. vt q̄ sibi in eadē domo
v̄l̄ cīrate iūcēt̄ et n̄ al. v̄l̄ ab eo aliq̄d bñficiū p̄
cepit̄ tē. si saltē h̄z cām iustā. Un̄ apl̄ s. j. ad Ti-
mo. v. q̄s suorū et marie domesticō cuñā h̄z
h̄z fidē negauit. Suo mō siq̄s eēt̄ i tñ nēcītate
q̄ null̄ alē sibi succurrere veler̄. tñ ampliū cēre-
r̄ p̄aribz et succurredū. Lū ḡ aduocare p̄ cau-
sas paupex sit magnū op̄mē. idē dicēdū ē de offi-
cio adiocādi s̄c̄t̄ d̄ alijs op̄ibz mie. Igit̄ currē-
tibz p̄dīc̄t̄ p̄dīc̄t̄ tenet̄ aduocat̄ caribz paup-
ex p̄cōmū p̄stare. Nō currētibz ar̄ n̄ tenet̄
aliqd̄ opteret̄ enī oia alia negotia p̄emittere
et sol̄ cauf̄ paupex icēdere. qd̄ si tenet̄ et nēcī-
tate pcepti. lz laudabilis facer̄ et si cāmterritoriū
op̄assumere. Etēm̄ hēm̄ qd̄ narrat̄ Peir̄
alfonsus i suo trac. de qd̄a aduocato paupex.
cur̄ cognomē erat refugiu paupex: eo q̄ sole-
bat paupes adiuvare. Lū cī qd̄a vt ibi d̄: lo-
castēr domū suā cuñā vicino paupi: et cogitab-
ret spoliare paupem p̄dīolo suo. posuit qd̄am
dolia plena oleo i domo et qd̄am semiplena et tēpe-
lapsō venit̄ videre illa: et inuenies illa dolia se-
miplena: iposuit paupi crīmē furti: vt in d̄ pos-